

Yönetim Kurulu ve CEO: Sorumluluğun Sınırları*

Günlük hayatta karşımıza sıklıkla çıkan "CEO" (*chief executive officer*) kavramının içeriği ile CEO'nun görev ve sorumlulukları mevzuatımızda belirlenmiş değil. Türkiye'de CEO unvanı çoğunlukla genel müdür ile eş anlamlı olarak kullanılsa da çok

uluslu şirketlerde CEO, günlük yönetimi aktif olarak yürüten genel müdürden bir adım ötede, şirketin stratejisini, yatırımlarını ve icraatlarını yöneten en üst düzey yönetici olarak karşımıza çıkıyor. CEO, şirketin ticari hayatına kararları ile yön verirken yönetim kurulu, CEO'nun aldığı kararlardan hukuki anlamda ne ölçüde sorumluluk taşıyor?

Mevzuatımızda, şirketin yönetim yetkisi, bir diğer ifadeyle en üst düzeyde karar alma ve uygulama yetkisi yönetim kuruluna ait. Ancak Türk Ticaret Kanunu, profesyonel yönetim anlayışı çerçevesinde, bu yönetim yetkisinin (mevzuatta belirlenen devredilemez yetkileri hariç olmak üzere), bazı yönetim kurulu üyelerine veya şirket çalışanlarına kısmen veya tamamen devrine imkân sağlıyor. Bu devrin yapılabilmesi için şirket esas sözleşmesinde bu yönde hüküm bulunması ve yönetim kurulunun yönetimin devrine ilişkin esasları içeren bir iç yönerge düzenlemesi gerekiyor. Dolayısıyla, yönetim kurulunun, şirketin tüm işleyişinden sorumlu olmak üzere, yönetim yetkisinin tamamını (devredilemez yetkileri saklı kalmak üzere) CEO'ya devretmesi hukuken mümkün.

Uygulamada, yönetim yetkisi çoğu zaman yalnızca CEO'ya, bazen de CEO'nun da yer aldığı icra kuruluna devrediliyor. Yönetim kurulunun CEO'ya yönetim yetkisini devretmesi sonucunda, CEO ile yönetim kurulu üyeleri arasında müteselsil (zincirleme) bir sorumluluk oluşmuyor. CEO, kural olarak, kendisine devredilen yetkilerin kullanılmasından ve bu kapsamdaki karar ve eylemlerinden artık tek başına sorumlu. Ancak, bu kuralın istisnaları var.

Öncelikle, yönetim kurulu, görev ve yetkilerini devrettiği kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermekle yükümlü. Bu sebeple yönetim kurulunun, şirketin hacmi ve faaliyetleri bakımından ihtiyaçlara cevap verebilecek vasıflara sahip bir CEO seçmesi gerekiyor.

Yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğunu doğurabilecek bir diğer husus ise gözetim yükümlülüğünün ihlal edilmesi. Yönetim yetkisinin CEO'ya devri, yönetim kurulunun "gözetim organı" niteliğini ortadan kaldırmıyor. Yönetim kurulu, CEO'nun işlem ve eylemlerinin kanun ve esas sözleşmeye ve ortaklık yararına uygunluğunu gözetmek zorunda. Bu nedenle, yönetim yetkisi CEO'ya devredilmiş olsa dahi yönetim kurulu, şirket yönetiminde ağır hatalar görmesi halinde yönetim yetkisini derhal geri almalı. Aksi takdirde, CEO ile birlikte, yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu gündeme gelebilir.

Yönetim kurulunun "gözetim" yükümlülüğünün bulunması, yetki devri sonucunda sorumluluğunun sınırlandığı ve artık CEO'nun yönetimden sorumlu olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Bu sebeple yönetim kurulu üyeleri, ancak gözetim yükümlülüğünün ihlalinin somut şekilde ispat edilmesi halinde devrettikleri yetkilere ilişkin olarak sorumluluk taşıyor.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

Türk Ticaret Kanunu, tam da bu noktada, "*hiç kimsenin, kontrolü dışında kalan, kanun ve esas sözleşmeye aykırılıklar veya yolsuzluklar sebebiyle sorumlu tutulamayacağını ve bu sorumlu olmama durumunun gözetim ve özen yükümü gerekçe gösterilerek geçersiz kılınmayacağını!*" düzenliyor. Dolayısıyla, yönetim kurulunun CEO'ya devrettiği bir yetkiye ilişkin olarak gözetim yükümlülüğünün ihlali sebebiyle sorumlu tutulabilmesi için, yönetim kurulunun kusurunun ispatı ve bu kusur ile ortaya çıkan zarar arasında neden-sonuç ilişkisi bulunması gerekiyor.

Yönetim yetkisinin CEO'ya devri, yönetim kurulunun sorumluluğunu büyük ölçüde daraltmakla birlikte, tamamen ortadan kaldırmıyor. Dolayısıyla yönetim kurulunun, bahsettiğimiz esasları göz önüne alarak, iç yönergede yetki devri sınırlarını dikkatlice belirlemesi ve gözetim yükümlülüğünün icrası için şirkette sürekli denetim mekanizması kurması gerekiyor.

Umut Kolcuoğlu (ukolcuoglu@kolcuoglu.av.tr)

© Kolcuoğlu Demirkan Koçaklı Hukuk Bürosu 2016

*Platin Dergisi'nin Mayıs 2016 sayısında yayınlanmıştır.